

„Musicie od siebie wymagać...” dla szkół podstawowych z terenu powiatu tomaszowskiego.
Konkurs ogłoszony z okazji 20. rocznicy śmierci i 105. rocznicy urodzin Świętego Jana Pawła II.
Organizator konkursu: Stowarzyszenie Samorządów Powiatu Tomaszowskiego
Partner konkursu: Muzeum Regionalne w Tomaszowie Lubelskim

Materiał opracował: Robert Czyż, Muzeum Regionalne w Tomaszowie Lubelskim

Materiały do konkursu „Musicie od siebie wymagać...” dla szkół podstawowych z terenu powiatu tomaszowskiego.

Konkurs ogłoszony z okazji 20. rocznicy śmierci i 105. rocznicy urodzin Świętego Jana Pawła II.

Dzieciństwo i młodość

Karol Wojtyła urodził się w Wadowicach jako drugi syn Karola Wojtyły i Emilii z Kaczorowskich. Ród Wojtyłów wywodzi się z Czańca k. Kęt i Lipnika (obecnie dzielnica Bielska-Białej). Ród Kaczorowskich pochodzi z Michalowa k. Szczepieszyna. Karol Wojtyła został ochrzczony w kościele parafialnym dnia 20 czerwca 1920 roku przez księdza Franciszka Żaka, kapelana wojskowego. Rodzicami chrzestnymi Karola Wojtyły byli Józef Kuczmierczyk, szwagier Emilii Wojtyły, i jej siostra, Maria Wiadowska.

Rodzina Wojtyłów żyła skromnie. Jedynym źródłem utrzymania była pensja ojca – wojskowego urzędnika w Powiatowej Komendzie Uzupełnień w stopniu porucznika. Matka pracowała dorywczo jako szwaczka. Edmund, brat Karola, po ukończeniu wadowickiego gimnazjum studiował medycynę w Krakowie i został lekarzem. Wojtyłowie mieli jeszcze jedno dziecko – Olgę, która zmarła zaraz po urodzeniu w 1914 w Krakowie.

W dzieciństwie Karola nazywano najczęściej zdrobnieniem imienia – Lolek. Uważano go za chłopca utalentowanego i wysportowanego. Regularnie grał w piłkę nożną oraz jeździł na nartach. Bardzo ważnym elementem życia Karola były wycieczki krajoznawcze, a także spacer po okolicy Wadowic. W większości wycieczek towarzyszył mu ojciec. Jego matka zmarła 13 kwietnia 1929 roku, w wieku 45 lat. Trzy lata później, w 1932, w wieku 26 lat zmarł na szkarlatynę jego brat Edmund. Chorobą zaraził się od swojej pacjentki w szpitalu w Bielsku.

Od września 1930 roku, po zdaniu egzaminów wstępnych, Karol Wojtyła rozpoczął naukę w 8-letnim Państwowym Gimnazjum Męskim im. Marcina Wadowity w Wadowicach. Miał celujące oceny. Już w tym wieku, według jego katechetów, wyróżniała go także ogromna wiara. W pierwszej klasie ks. Kazimierz Figlewicz zachęcił go do przystąpienia do kółka ministranckiego, którego stał się prezesem. Katecheta ten miał znaczny wpływ na rozwój duchowy młodego Karola Wojtyły. Podczas nauki w gimnazjum Karol zainteresował się teatrem – występował w przedstawieniach Kółka Teatralnego stworzonego przez

polonistów z wadowickich gimnazjów: żeńskiego im. Michaliny Mościckiej i męskiego im. Marcina Wadowity.

Studia i dojrzenie duchowe

14 maja 1938 Karol Wojtyła zakończył naukę w gimnazjum otrzymując świadectwo maturalne z oceną celującą, która umożliwiała podjęcie studiów na większości uczelni bez egzaminów wstępnych. Karol Wojtyła wybrał studia polonistyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia rozpoczął w październiku 1938 roku. W pierwszym roku studiów Karol przeprowadził się wraz z ojcem do rodzinnego domu matki przy ul. Tynieckiej 10 w Krakowie. Pozostał wierny swej pasji – piłce nożnej, uczęszczał na mecze swej ukochanej drużyny Cracovii. Czas od października 1938 do lutego 1941 roku to okres wyjątkowej nauki Karola na studiach, spotkań grupy literackiej, a także tworzenia własnej poezji. W lutym 1940 poznał osobę ważną dla swego rozwoju duchowego. Był to Jan Tyranowski, krakowski krawiec, poza swą pracą zawodową zafascynowany duchowością chrześcijańską, w tym mistyką. Tyranowski prowadził dla młodzieży męskiej koło wiedzy religijnej. Uczestniczący w nim Wojtyła poznał wówczas i po raz pierwszy czytał pisma św. Jana od Krzyża.

Dnia 18 lutego 1941 roku po długiej chorobie zmarł ojciec. Karol miał wtedy 21 lat. W 1942 i 1943, jako reprezentant krakowskiej społeczności akademickiej, udawał się do Częstochowy, by odnowić śluby jasnogórskie. Wojna odebrała Karolowi możliwość kontynuowania studiów, zaczął więc pracować jako pracownik fizyczny w zakładach chemicznych Solvay. Początkowo od jesieni 1940 przez rok w kamieniołomie w Zakrzówku, a potem w oczyszczalni sody w Borku Fałęckim. Jesienią roku 1941 Karol wraz z przyjaciółmi założył Teatr Rapsodyczny, który swoje pierwsze przedstawienie wystawił 1 listopada 1941. Był to też okres rozwoju literackiego Karola. Pierwszy zbiór wierszy *Renesansowy psalterz*, powstały 1939 roku (wydany w 1999)

Kapłaństwo. Praca naukowa i twórcza

Rozstanie Wojtyły z teatrem nastąpiło nagle w roku 1942, gdy postanowił on studiować teologię i wstąpił do tajnego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Krakowie. Karol Wojtyła skończył studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W ostatnim semestrze dostał 19 ocen celujących, 6 bardzo dobrych i tylko 1 czwórkę – z psychologii. 13 października 1946 roku alumn Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Krakowie Karol Wojtyła został subdiakonem, a tydzień później diakonem. 1 listopada 1946 roku kardynał Adam Stefan Sapieha wyświęcił Karola Wojtyłę na księdza. 2 listopada odprawił Mszę św. prymicyjną czyli swoją pierwszą Mszę Świętą w krypcie św. Leonarda w katedrze na Wawelu. 15 listopada Karol Wojtyła wraz z klerykiem Stanisławem

Starowieyskim poprzez Paryż wyjechał do Rzymu, aby kontynuować studia na Papieskim Międzynarodowym Athenaeum Angelicum. Przebywał tam dwa lata. Przez cały pobyt pracował nad pracą doktorską, która liczyła 280 stron napisanych po łacinie. Obronił ją w 1948r wyróżnieniem, otrzymując jak najlepsze noty. Tematem jego rozprawy doktorskiej było „Zagadnienie wiary u świętego Jana od Krzyża”. Dla potrzeb doktoratu nauczył się języka hiszpańskiego, by czytać teksty renesansowego mistyka w oryginale. Z powodu braku funduszy na wydanie rozprawy drukiem nie uzyskał stopnia doktorskiego. Tytuł ten został mu przyznany w Polsce. W lipcu 1948, na okres 7 miesięcy Karol Wojtyła został skierowany do pracy w parafii Niegowić, gdzie spełniał zadania wikarego i katechety. Uczył religii w pięciu szkołach podstawowych, do których dowożono Go wozem konnym lub bryczką. Wolny czas starał się spędzać z młodzieżą na łonie natury. W marcu 1949 roku Ks. Karol Wojtyła został przeniesiony do parafii św. Floriana w Krakowie. Tam założył mieszany chorał gregoriański. Nadal wyprawiał się na wycieczki z młodzieżą w góry, na spływy kajakowe, na narty. Podczas wielu wycieczek ksiądz Wojtyła starał się zmylić ówczesną milicję i dlatego zdejmował sutannę i kazał nazywać się „wujkiem”. U św. Floriana Ks. Karol Wojtyła zorganizował pierwsze w historii parafii rekolekcje dla chorych. Kościół zamieniał się wówczas niemal w salę szpitalną, w której stały łóżka z chorymi, kręciły się pielęgniarki i sanitariusze. Karol Wojtyła wykładał m.in. w seminariach diecezji: krakowskiej, katowickiej i częstochowskiej (mieściły się one wszystkie w Krakowie) oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (KUL). Jego wykłady obejmowały głównie teologię moralną i etykę małżeńską, ale ogarniały też szeroko pojętą historię filozofii. Były precyzyjne i trudne, Wojtyła ujmował jednak studentów jako profesor wprawdzie wymagający, lecz życzliwy, otwarty na rozmowę i sprawiedliwy.

Biskup, kardynał, papież

W 1958 r. Karol Wojtyła został mianowany biskupem tytularnym Umbrii, a także biskupem pomocniczym Krakowa. Konsekracji biskupiej ks. Karola Wojtyły dokonał 28 września 1958 r. w katedrze na Wawelu metropolita krakowski i lwowski, arcybiskup Eugeniusz Baziak. Jako biskup przyjął, zgodnie z obyczajem, hasło przewodnie swej posługi „Totus Tuus” (łac. „Cały Twój”), kierował je do Maryi – Matki Chrystusa. Również na swoim późniejszym herbie papieskim Jan Paweł II umieścił złotą literę „M” oznaczającą Maryję. 30 grudnia 1963 r. Karol Wojtyła został mianowany arcybiskupem metropolitą krakowskim. 26 czerwca 1967 r. został kardynałem. Jako biskup diecezji krakowskiej wizytował parafie, odwiedzał klasztory (w tym zgromadzenie albertynów, założone przez św. Adama Chmielowskiego, Brata Alberta). W 1965 otworzył proces beatyfikacyjny siostry Faustyny Kowalskiej, z której Dzienniczek wraz orędziem Miłosierdzia Bożego zapoznał się

wcześniej. Spotykał się z inteligencją krakowską, zwłaszcza ze środowiskiem naukowym i artystycznym. Ponadto jeździł na Podhale i w Tatry.

Ogłosił drukiem (pod pseudonimem Andrzej Jawień) dramaty: Przed sklepem jubilera i jak misterium ujęte Promieniowanie ojcostwa, także poematy. W 1969 wydał filozoficzną monografię z zakresu antropologii *Osoba i czyn*, a w 1972 – książkę o II Soborze Watykańskim. Pomimo obowiązków duszpasterskich systematycznie prowadził wykłady na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, kształtując tam swą szkołę badawczą z zakresu etyki.

Na okres biskupstwa Karola przypadły obrady Soboru Watykańskiego II, w których aktywnie uczestniczył. Stał się znanym poza Polską autorytetem. Był obok prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego, najważniejszą postacią Episkopatu Polski. Z „prymasem Tysiąclecia” (bo tak nazywał kard. Wyszyńskiego) ściśle współpracował, okazując szacunek dla jego doświadczenia i mądrości. Jako kardynał odbywał podróże zagraniczne, zapraszany też przez środowiska uniwersyteckie. Wiosną 1976 papież Papież Paweł VI zaprosił go do Watykanu, by głosił tam rekolekcje wielkopostne (wydane później w publikacji książkowej).

Pontyfikat

Na zwołanym po śmierci Jana Pawła I drugim konklawe w roku 1978 Wojtyła został wybrany na papieża i przybrał imię Jana Pawła II. Wynik wyboru ogłoszono 16 października o godzinie 16:16. Jan Paweł II był 264 z kolei papieżem w historii Kościoła, pierwszym papieżem z Polski, jak również pierwszym po 455 latach biskupem Rzymu, nie będącym Włochem. Pontyfikat Jana Pawła II jest uznawany za najdłuższy, po pontyfikacie Świętego Piotra i bł. Piusa IX. Był papieżem przez 26 i pół roku (9666 dni). Długość jego pontyfikatu podkreśla także kontrast z papieństwem jego poprzednika Jana Pawła I, który papieżem był jedynie 33 dni.

Jan Paweł II beatyfikował i kanonizował o wiele więcej osób niż jakikolwiek poprzedni papież. Ogłosił błogosławionymi w sumie 1338 osób, kanonizował 482 świętych podczas 51 uroczystości. Trudno powiedzieć, czy kanonizował więcej świętych niż wszyscy poprzedni papieże razem wzięci, ponieważ wiele zapisów wczesnych kanonizacji jest niekompletnych, zaginionych lub niedokładnych. Podczas swego pontyfikatu Jan Paweł II powołał więcej kardynałów niż którykolwiek z jego poprzedników. Na dziewięciu konsystorzach papież kreował kardynałami 231 duchownych katolickich (zobacz też: Kardynałowie z nominacji Jana Pawła II). W 1989 roku Jan Paweł II otrzymał, wyjątkowo jako jedyny laureat, nagrodę Wiktora przyznawaną przez Akademię Telewizyjną (Wiktory 1989). Podczas jego pontyfikatu ponad 300 milionów ludzi przeszło na katolicyzm. Osobistym sekretarzem Jana Pawła II przez cały pontyfikat był Stanisław Dziwisz, obecnie

kardynał.

Papież-Polak

Jan Paweł II był pierwszym papieżem z Polski, jak również pierwszym po 455 latach biskupem Rzymu, niebędącym Włochem. Wielokrotnie sam przywoływał spełnione proroctwo Juliusza Słowackiego z wiersza „Słowiański papież”. Wybór na głowę Kościoła osoby z kraju socjalistycznego wpłynął znacząco na wydarzenia w Europie wschodniej i Azji w latach 80 XX wieku.

Zamach na Jana Pawła II

W dniu 13 maja 1981, podczas audyencji generalnej na Placu św. Piotra w Rzymie o godzinie 17:19, Jan Paweł II został postrzelony przez tureckiego zamachowca Mehmeta Ali Ağcę w brzuch oraz rękę. Jak ustalili śledczy, chwilę wcześniej Ali Ağca mierzył w jego głowę. Jan Paweł II schylił się wtedy do małej dziewczynki (Sara Bartoli) i wziął ją na rękę. Zamachowiec opóźnił oddanie strzału prawdopodobnie dlatego, że dziewczynka którą papież trzymał na rękach lekko przysłoniła go co uniemożliwiło zamachowcowi dokładne wycelowanie. Ranny papież osunął się w ramiona stojącego za nim sekretarza Dziwisza. Ochrona przewiozła Jana Pawła II do kliniki Gemelli, gdzie poddano papieża sześciogodzinnej operacji. Do pełni zdrowia jednak nigdy nie wrócił. Papież wierzył, że swoje ocalenie nie zawdzięczał tylko szczęściu. Wyraził to słowami: Jedna ręka strzelała, a inna kierowała kulę. Wierni dostrzegli pewien związek. Zamach miał miejsce 13 maja, podobnie jak pierwsze objawienie Matki Boskiej w Fátimie w roku 1917. Jan Paweł II spędził na rehabilitacji w szpitalu 22 dni. Potem wielokrotnie cierpiał z powodu różnorodnych dolegliwości będących następstwem postrzału. Papież nigdy nie ukrywał swoich niedomagań przed wiernymi, ukazując wszystkim oblicze zwykłego człowieka poddanego cierpieniu. Przestrzelony podczas zamachu pas sutanny Jana Pawła II znajduje się w sanktuarium na Jasnej Górze w Częstochowie.

Podróże

Charakterystycznym elementem pontyfikatu Jana Pawła II były podróże zagraniczne. Odbył ich 104, odwiedzając wszystkie zamieszkane kontynenty. W wielu miejscach, które odwiedził, nigdy przedtem nie postawił stopy żaden papież. W pierwszą podróż apostolską (pielgrzymkę) Jan Paweł II udał się w styczniu 1979 r. do Ameryki Łacińskiej. Odwiedził wtedy Meksyk, ale także Dominikanę i Wyspy Bahama. Był również m.in. pierwszym papieżem, który odwiedził Wielką Brytanię (od roku 1534 Kościół Anglii nie uznaje władzy zwierzchniej Stolicy Apostolskiej). Mimo wielu zabiegów nie udało mu się jednak odbyć pielgrzymki do Rosji, prawdopodobnie ze względu na niechęć ze strony patriarchatu

moskiewskiego. Jan Paweł II jako papież najwięcej razy odwiedził m.in. Polskę (8 razy), USA (7 razy), Francję (7 razy).

Podróże apostolskie do Polski:

- I pielgrzymka (2-10 czerwca 1979)
- II pielgrzymka (16-23 czerwca 1983)
- III pielgrzymka (8-14 czerwca 1987)
- IV pielgrzymka (1-9 czerwca, 13-20 sierpnia 1991)
- V pielgrzymka (22 maja 1995)
- VI pielgrzymka (31 maja-10 czerwca 1997)
- VII pielgrzymka (5-17 czerwca 1999)
- VIII pielgrzymka (16-19 sierpnia 2002)

Jan Paweł II odbył także blisko 100 podróży na terenie Włoch (dokładnie 94). Ostatnim krajem, który odwiedził była Francja.

Papież a różaniec

Jan Paweł II, rozważając w tajemnicach różańca życie Jezusa i Maryi, dostrzegł potrzebę dodania tajemnic mówiących o działalności publicznej Zbawiciela. Tak ustanowił tajemnice światła, które wypełniły ten brak.

Papież a Kult Miłosierdzia Bożego

Jan Paweł II wypełnił prośbę, jaką Bóg skierował przez św. Faustynę Kowalską, by ustanowić święto Miłosierdzia Bożego. Ustanowił je wyznaczając za datę jego obchodów pierwszą niedzielę po Zmartwychwstaniu Pańskim. Pragnął by kult Miłosierdzia był szerzony po całym świecie.

Papież młodych

Jan Paweł II chętnie spotykał się z młodymi ludźmi i poświęcał im dużo uwagi. Na spotkanie w Rzymie 31 marca 1985 roku, który ONZ ogłosiło Międzynarodowym Rokiem Młodzi, 20 grudnia 1985 r. zapoczątkował tradycję Światowych Dni Młodzi. Odtąd co roku przygotowywał orędzie skierowane do młodych, które stawało się tematem tego międzynarodowego spotkania, organizowanego w różnych miejscach świata (odbyło się ono również w Polsce – Częstochowa, 1991).

Ekumenizm i stosunki międzyreligijne

Wiele czasu poświęcił budowie jedności pomiędzy Kościołami chrześcijańskimi. Jan Paweł II wielką wagę przywiązywał do stosunków z ludźmi innej wiary, nie tylko w ramach chrześcijaństwa, ale także członków innych religii i ateistów. W 1999 papież ucałował Koran przywieziony w prezencie przez muzułmańskich duchownych. Osobiście uczestniczył we wspólnym trwaniu w modlitwie o pokój w Asyżu przedstawiciele kilkudziesięciu religii

światowych. Modlił się w synagodze razem z wyznawcami judaizmu, których określał: „starszymi braćmi w wierze”.

Zwyczaje Jana Pawła II

Za pontyfikatu Jana Pawła II, dzięki samemu papieżowi, nastąpiły ogromne zmiany w Watykanie, a także w postrzeganiu osoby papieża przez społeczność zarówno katolicką jak i pozostałych chrześcijan oraz wyznawców innych religii:

- Zaraz po swoim wyborze na Stolicę Apostolską, przy składaniu homagium nowo wybranemu papieżowi, Jan Paweł II nie pozwolił prymasowi Wyszyńskiemu uklęknąć przed sobą.
- Pierwsze przemówienie wygłosił po włosku, a więc w języku narodu, do którego przemawiał. Do tej pory przyjęte było, że papież zawsze swoje pierwsze przemówienie wygłasza po łacinie.
- Do kolejnych nowości w tym pontyfikacie należą: liczne pielgrzymki (zagraniczne oraz parafii we Włoszech),
 - zwyczaj całowania ziemi kraju, do którego przybywał z pielgrzymką,
 - msze święte dla wielkich tłumów, organizowane na stadionach, lotniskach, placach itp.,
 - wygłaszanie całych homilii lub choćby krótkich sentencji w języku kraju, do którego przybywał z pielgrzymką (porozumiewał się swobodnie w językach: polskim, włoskim, francuskim, niemieckim, angielskim, hiszpańskim, portugalskim, łacinie i klasycznej grece),
 - udział zespołów folklorystycznych w czasie mszy,
 - spotkania z duchownymi innych wyznań oraz odwiedziny świątyń różnych religii (chrześcijańskich oraz niechrześcijańskich),
 - udział w przedsięwzięciach artystycznych: koncertach, występach zespołów, projekcjach filmowych,
 - prywatne spotkania z wiernymi,
 - bezpośrednie spotkania z ludźmi w trakcie pielgrzymek,
 - żarty i bezpośredniość w kontaktach z ludźmi. Wprawdzie już począwszy od Jana XXIII papieństwo zaczęło rezygnować z niektórych elementów ceremoniału (jak np. noszenie Tiary przez Papieża czy noszenie Papieża w lektykach) jednakże Jan Paweł II zniwelował większość barier, przyjmując postawę papieża bliskiego wszystkim ludziom, papieża-apostoła. Nie zmieniło się to nawet po zamachu.

Nagrody i wyróżnienia

- Order Orła Białego, nadany postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 maja 1993 r. Było to pierwsze nadanie tego Orderu po II wojnie światowej; legitymacja orderowa nosi nr 1.

- godność Doctora honoris causa m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Człowiek Roku 1994 magazynu Time.
- Na wniosek niewidomych dzieci z Krakowa i z Lasek, Jan Paweł II został 267. Kawalerem Orderu Uśmiechu, który w 1981 przyznała mu Międzynarodowa Kapituła Orderu Uśmiechu. Wręczenie miało miejsce 28 marca 1984 w Watykanie.
- Jan Paweł II jest laureatem statuetki Dziecięcej Nagrody SERCA, którą odebrał we Wrocławiu 1 czerwca 1997 od dzieci ze Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Chorych „SERCE” ze Świdnicy.
- Za działalność dla pokoju Jan Paweł II otrzymał przyznaną Zarząd Krajowy Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Społecznego „Misja Pojednania” (powołanego w wyniku historycznego spotkania i pojednania się w 1993 r. obrońców Westerplatte i marynarzy z pancernika Schleswig-Holstein) Komandorię Missio Reconciliationis.
- W roku 2000 Jan Paweł II został honorowym członkiem drużyny Harlem Globetrotters.
- Radni Miasta Rzym nadali głównej stacji kolejowej Stazione Termini w Rzymie imię Jana Pawła II. Jest to pierwszy i jak dotąd jedyny obiekt użyteczności publicznej w Rzymie noszący imię cudzoziemca.
- Honorowy obywatel Rzymu.
- Jan Paweł II jest także honorowym obywatelem wielu polskich miast.

Choroba i śmierć

Jan Paweł II od 1992 r. cierpiał na postępującą chorobę Parkinsona. Mimo licznych spekulacji i sugestii ustąpienia z funkcji, które nasilały się w mediach zwłaszcza podczas kolejnych pobytów papieża w szpitalu, pełnił ją aż do śmierci. W lipcu 1992 przeszedł operację w celu usunięcia guza nowotworowego na jelicie grubym. Jego długoletnie zmagania z chorobą i ze starością były osobistym przykładem głoszonych na ten temat poglądów, w których podkreślał godność ludzkiego cierpienia i odnosił je do męki Chrystusa. 13 maja 1992 papież, w 11. rocznicę zamachu, ustanowił Światowy Dzień Chorego. Nagłe pogorszenie stanu zdrowia papieża rozpoczęło się 1 lutego 2005. Zmarł 2 kwietnia 2005 po zakończeniu Apelu Jasnogórskiego, w pierwszą sobotę miesiąca i wigilię Święta Miłosierdzia Bożego, w 9666. dniu swojego pontyfikatu. W ciągu ostatnich dwóch dni życia nieustannie towarzyszyli mu wierni z całego świata, śledząc na bieżąco wiadomości dochodzące z Watykanu oraz trwając na modlitwie w jego intencji. Po zakończeniu nabożeństwa żałobnego, w asyście duchownych z najbliższego otoczenia, papież został pochowany w podziemiach bazyliki św. Piotra na Watykanie, w krypcie Jana XXIII. Grobowiec o głębokości 1,7 m,

przykryty marmurową płytą z napisem Ioannes Paulus II 16 X 1978 – 2 IV 2005, jest spełnieniem zapisu z testamentu, który mówił o „prostym grobie w ziemi”. Grobowiec Jana Pawła II znajduje się w krypcie w pobliżu miejsca, gdzie według tradycji znajduje się grobowiec św. Piotra.

Ogłoszenie żałoby narodowej

Rada Ministrów uchwałą z 3 kwietnia 2005 nr 80/2005 opublikowaną w Monitorze Polskim numer 19, pozycja 307 wprowadziła żałobę narodową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 3 kwietnia 2005 do dnia pogrzebu, ponadto zwróciła się z apelem do wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, władz państwowych, samorządowych, organizacji społecznych i zawodowych, innych podmiotów i instytucji oraz organizatorów imprez masowych o zachowanie żałoby narodowej i wspólne uczczenie pamięci Jego Świątobliwości Papieża Jana Pawła II.

Testament Jana Pawła II

Jest to dokument napisany przez papieża Jana Pawła II i opieczętowany papieską pieczęcią, który odpowiada ostatniej woli ludzi świeckich. Testament ten wzorowany był na testamencie papieża Pawła VI. Jan Paweł II pisał swój testament właściwie przez cały pontyfikat. Pierwszy wpis w testamencie jest datowany na 6 marca 1979, a ostatni na 17 marca 2000 roku. Poszczególne wpisy powstawały w czasie papieskich rekolekcji. Dokument jest napisany po polsku i zawiera między innymi polecenia dotyczące jego pochówku w ziemi, bez sarkofagu, oraz spalenia prywatnych zapisków. Polecenie odnośnie pochówku zostało wypełnione - papież spoczął w podziemiach Bazyliki św. Piotra w Watykanie (Grotach watykańskich) w ziemi, bez sarkofagu. Wykonawcą ostatniej woli Jana Pawła II ma być jego wieloletni osobisty sekretarz – kardynał Stanisław Dziwisz. Testament odczytali przed kolegium kardynałów po śmierci Jana Pawła II kamerling Eduardo Martínez Somalo i kardynał Joseph Ratzinger, późniejszy papież. Został opublikowany po polsku i po włosku 7 kwietnia 2005

Pogrzeb Jana Pawła II

Pogrzeb Jana Pawła II odbył się w piątek 8 kwietnia 2005 r. na placu św. Piotra w Watykanie. Trumnę z prostych desek z drewna cyprysowego (symbolu nieśmiertelności) ustawiono wprost na rozłożonym na bruku placu św. Piotra dywanie. Zgodnie z tradycją do trumny z ciałem Jana Pawła II włożono zapieczętowany w specjalnej metalowej tubie, napisany po łacinie jego krótki życiorys. Taki dokument nosi nazwę: rogito. Do trumny został włożony także woreczek z medalami wybitymi w czasie pontyfikatu Jana Pawła II. Mszy świętej koncelebrowanej przez kilka tysięcy kardynałów, arcybiskupów, biskupów i patriarchów katolickich Kościołów wschodnich przewodniczył kardynał Joseph Ratzinger

(który 11 dni później został następcą zmarłego papieża). Uczestniczyło w niej na placu św. Piotra ok. 300 tysięcy wiernych oraz 200 prezydentów i premierów, a także przedstawiciele różnych religii światowych, w tym duchowni islamscy i żydowscy. Wielu zgromadzonych na uroczystości ludzi miało ze sobą transparenty z włoskim napisem *santo subito* ("święty natychmiast"). W całym Rzymie przed ekranami rozstawionymi w wielu miejscach miasta zgromadziło się 5 mln ludzi, w tym ok. 1,5 mln Polaków. Po zakończeniu nabożeństwa żałobnego, w asyście duchownych z najbliższego otoczenia, papież został pochowany w podziemiach bazyliki św. Piotra na Watykanie, w krypcie Jana XXIII. Grobowiec, przykryty marmurową płytą z napisem *Ioannes Paulus II 16 X 1978 – 2 IV 2005*, jest spełnieniem zapisu z testamentu, który mówił o „prostym grobie w ziemi”. Grobowiec Jana Pawła II znajduje się w pobliżu miejsca, gdzie według tradycji znajduje się grobowiec św. Piotra. W złożeniu trumny uczestniczyli jedynie najbliżsi współpracownicy papieża, arcybiskupi Stanisław Dziwisz i Piero Marini.

Jan Paweł II Wielki

Po śmierci papieża zaczęto dodawać mu nowy przydomek nazywając go Janem Pawłem Wielkim. Tylko trzech papieży w historii Kościoła katolickiego nosiło taki przydomek: (Leon I, Mikołaj I i Grzegorz I). Przydomek ten pojawił się po raz pierwszy w homilii wygłoszonej przez kardynała Angelo Sodano w czasie żałobnej mszy na placu św. Piotra w niedzielę 3 kwietnia 2005 (nazajutrz po śmierci Jana Pawła II), w publikacjach Tygodnika Powszechnego oraz programach informacyjnych i publicystycznych największych amerykańskich stacji telewizyjnych. Również następca Benedykt XVI rozpoczął swoje wystąpienie od słów: *Po wielkim papieżu Janie Pawle II...*

Proces beatyfikacyjny

13 maja 2005 papież Benedykt XVI zezwolił na natychmiastowe rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Jana Pawła II, udzielając dyspensy od pięcioletniego okresu oczekiwania od śmierci kandydata, jaki jest wymagany przez prawo kanoniczne. Od momentu zezwolenia na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Janowi Pawłowi II przysługuje tytuł Sługi Bożego. Formalnie proces rozpoczął się 28 czerwca 2005, kiedy zaprzysiężeni zostali członkowie trybunału beatyfikacyjnego. Postulatorem procesu został polski ksiądz Sławomir Oder. **1 maja 2011 r** podczas uroczystej Mszy świętej na Placu św. Piotra w Rzymie nastąpiła beatyfikacja Jana Pawła II. Błogosławionym ogłosił papieża Polaka jego następca na Tronie Piotrowym papież Benedykt XVI w obecności kilku tysięcy kardynałów, arcybiskupów i biskupów z całego świata. **27 kwietnia 2014 r** papież bł. Jan Paweł II został wspólnie z

papieżem bł. Janem XXIII ogłoszony świętym. Kanonizacja odbyła się w obecności dwóch następców Jana Pawła II – urzędującego Franciszka oraz papieża-seniora Benedykta XVI.

Najsłynniejsze słowa Jana Pawła II

- Nie lękajcie się! Otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi! Otwórzcie drzwi Jego zbawczej władzy, otwórzcie jej granice państw, systemy ekonomiczne i polityczne, szerokie obszary kultury, cywilizacji i rozwoju. Nie lękajcie się! Chrystus wie, co kryje się we wnętrzu człowieka. Jedynie On to wie! Dziś człowiek tak często nie wie, co nosi w sobie, w głębi swej duszy, swego serca. Jak często jest niepewny sensu swego życia na tej ziemi. Ogarnia go zwątpienie, które przeradza się w rozpacz. (Plac św. Piotra, 22 października 1978).

- Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój! I odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi! (podczas I pielgrzymki do Polski – kazanie podczas Mszy Św. na Placu Zwycięstwa w Warszawie w Wigilie Zesłania Ducha Świętego, 2 czerwca 1979).

- Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczyił w ludzkim sercu pragnienie poznania jego samego, aby człowiek - poznając Go i miłując – mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie. (Encyklika "Fides et ratio")

- Musicie być mocni. Drodzy bracia i siostry! Musicie być mocni tą mocą, którą daje wiara! Musicie być mocni mocą wiary! Musicie być wierni! Dziś tej mocy bardziej Wam potrzeba niż w jakiegokolwiek epoce dziejów. Musicie być mocni mocą nadziei, która przynosi pełną radość życia i nie pozwala zasmucać Ducha Świętego! Musicie być mocni mocą miłości, która jest potężniejsza niż śmierć... Musicie być mocni miłością, która cierpliwa jest, łaskawa jest... (Błonia Krakowskie, 1979)

- Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka. (Nowy Jork, 2 października 1979)

- Niech nasza droga będzie wspólna. Niech nasza modlitwa będzie pokorna. Niech nasza miłość będzie potężna. Niech nasza nadzieja będzie większa od wszystkiego, co się tej nadziei może sprzeciwić. (Częstochowa, 18 czerwca 1983)

- Po upadku jednego muru, tego widzialnego, jeszcze bardziej odsłonił się inny mur, niewidzialny, który nadal dzieli nasz kontynent - mur, który przebiega przez ludzkie serca. Jest on zbudowany z lęku i agresji, braku zrozumienia dla ludzi o innym pochodzeniu, kolorze skóry, przekonaniach religijnych, z egoizmu politycznego i gospodarczego oraz z osłabienia wrażliwości na wartość życia ludzkiego i godność każdego człowieka. Nawet niewątpliwe osiągnięcia ostatniego okresu na polu gospodarczym, politycznym i społecznym

nie przesłaniają istnienia tego muru. Jego cień kładzie się na całej Europie. (Gniezno, 3 czerwca 1997)

- Nie ma wolności bez solidarności! Dzisiaj wypada powiedzieć: nie ma solidarności bez miłości, więcej! Nie ma przyszłości człowieka i narodu. (Sopot, 5 czerwca 1999)

- Europa nie może być zamknięta dla samej siebie. Ona musi być otwarta na wszystkich i gotowa do dialogu i współpracy ze wszystkimi. Czy Europa jest świadoma tego, że jej powołaniem jest być latarnią dla współczesnej cywilizacji? Czy jest zdeterminowana, aby uczynić wszystko dla zjednoczenia i samej dać świadectwo jedności w podzielonym świecie? Czy jest gotowa, aby być zacznym pokoju i solidarności? (Madryt, 3 maja 2003)

Odczytywaliśmy je jako wezwanie dla Kościoła i dla Polski nowego tysiąclecia. Życzę moim rodakom, aby potrafili przyjąć otwartym sercem to orędzie miłosierdzia i aby potrafili je nieść tam, gdzie ludzie potrzebują światła nadziei. Wszelkie dobro, jakie dokonało się w tych dniach pielgrzymkowych, które stało się moim udziałem, zachowuję w sercu. Wdzięczny za wszystko, wraz z całą wspólnotą Kościoła w Polsce powtarzam wobec Jezusa Miłosiernego: «Jezu, ufam Tobie!» Niech to szczere wyznanie przynosi ukojenie kolejnym pokoleniom w nowym tysiącleciu. Bóg bogaty w miłosierdzie niech wam wszystkim błogosławi! A na końcu cóż powiedzieć: żal odjeżdżać!” (pożegnanie papieża na lotnisku w Balicach, 19 sierpnia 2002 roku)

Bibliografia dzieł papieża Jana Pawła II:

1940 - "Hiob", "Jeremiasz" (sztuki teatralne), 1946 - "Pieśń o Bogu ukrytym", 1950 - "Brat naszego Boga" (sztuka teatralna), 1960 - "Przed sklepem jubilera", 1975 - "Rozważania o śmierci", 1979 - "Myśląc ojczyzna"., 1994 - "Przekroczyć próg nadziei" (wywiad - rzeka udzielony włoskiemu dziennikarzowi Vittorio Massoriemu), 1996 - "Dar i Tajemnica", 2002 - "Autobiografia", 2003 - "Tryptyk Rzymski", 2004 - "Wstańcie! Chodźmy!", 2005 - "Pamięć i tożsamość"

Ciekawostki

- Pontyfikat Jana Pawła II (26 i pół roku) był drugi co do długości w dziejach Kościoła. Najdłużej – 32 lata – sprawował swój urząd Pius IX (nie licząc pontyfikatu Piotra – pierwszego następcy Jezusa).

- Jan Paweł II był poliglotą. Oprócz języka ojczystego biegle posługiwał się w mowie i piśmie 7 innymi językami - angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim, włoskim, łacińskim oraz rosyjskim. W trakcie swoich licznych pielgrzymek, spotkań i audiencji wielokrotnie jednak wygłaszał przygotowane wcześniej teksty również w wielu innych językach, starając się dotrzeć do jak największej liczby ludzi w ich własnej mowie.

- Jan Paweł II był także poetą, filozofem, ekumenistą

- Ojciec Święty napisał 14 encyklik, 15 adhortacji, 11 konstytucji oraz 45 listów apostolskich.

- Jako jedyny papież Jan Paweł II napisał List do dzieci

- Papież chętnie spotykał się z młodymi ludźmi i poświęcał im dużo uwagi. Zapoczątkował tradycję Światowych Dni Młodzieży. Odtąd co roku przygotowywał orędzie skierowane do młodych, które stawało się tematem tego międzynarodowego spotkania, organizowanego w różnych miejscach świata (np. w 1991r. w Częstochowie).

- Podczas pontyfikatu Jana Pawła II ponad 300 milionów ludzi przeszło na katolicyzm.

- Papież Jan Paweł II mianował 232 kardynałów (w tym 9 Polaków), beatyfikował 1343 błogosławionych (w tym 154 Polaków) i kanonizował 482 świętych (w tym 11 Polaków).

- Jan Paweł II dokonał najliczniejszej w dziejach beatyfikacji. 11 marca 2001 r. na ołtarze wyniósł 233 obrońców wiary - księży, zakonników i zakonnic oraz świeckich, zamordowanych podczas wojny domowej w Hiszpanii przez wojska republikańskie.

- Jan Paweł II w październiku 2002 roku ustanowił w modlitwie różańcowej nowe Tajemnice – Tajemnice Światła

- Jan Paweł II był pierwszym papieżem czytającym bez okularów. Był również pierwszym papieżem noszącym zegarek na rękę. Poza tym Karol Wojtyła był również pierwszym papieżem jeżdżącym na nartach, uprawiającym wspinaczkę górską, pływającym kajakiem. Pierwszym w dziejach Słowianinem wybranym na głowę Kościoła. Był również największym podróżnikiem wszechczasów spośród wszystkich papieży.

- Ulubioną piosenką Jana Pawła II była oazowa piosenka „Barka”. Jan Paweł II wspominał, że miał ją w uszach, gdy usłyszał wyrok konklawe, że został Papieżem.

- Ulubione ciastka papieża to kremówki

- Najbardziej znane filmy biograficzne o Janie Pawle II to: „Z dalekiego kraju”, „Jan Paweł II. Szukałem Was”, „Świadectwo”, „Karol – człowiek, który został papieżem”, „Karol – papież, który pozostał człowiekiem”, „Z Dalekiego kraju Jan Paweł II”.

- Jan Paweł II był pierwszym od 1522 r. Papieżem nie Włochem.

Jedną z pierwszych decyzji Papieża po wyborze w 1978 r. była rezygnacja z papieskiej lektyki, w jakiej do tej pory noszono papieży.

- Był pierwszym papieżem, który przekroczył próg synagogi w 1986 r.

- Miał własnego szewca. Każda para butów była ręcznie szyta najczęściej w kolorze czerwonego brązu.

- URBI ET ORBI – tak nazywa się uroczyste błogosławieństwo, którego udziela Papież Miastu i Światu z okazji dorocznych większych świąt.

- Podczas wszystkich podróży zagranicznych przebył ponad 1 650 900 km, co odpowiada ponad 30-krotnemu okrążeniu Ziemi wokół równika i trzykrotnej odległości między Ziemią a Księżycem.

- W 1983 roku Papież przyjął w Castel Gandolfo piłkarzy Lechii Gdańsk, którzy mieli się spotkać w Pucharze Zdobywców Pucharów ze słynnym Juventusem Turyn, gdzie grał wówczas Zbigniew Boniek.

- Papież był m.in. honorowym członkiem Barcelony i każdego roku otrzymywał sezonowy karnet na mecze katalońskiego klubu

- 1 kwietnia 2005 roku odbywał się mecz, w którym Lech Poznań rywalizował z Pogonią Szczecin - spotkanie to zostało przerwane podczas pierwszej połowy ze względu na wieść o śmierci Ojca Świętego. Tysiące kibiców skandowało „Przerwać mecz! Przerwać mecz!”. Skonsternowani zawodnicy gospodarzy wymieniali piłkę na własnej połowie, ale nie mieli wielkiej ochoty do atakowania. W końcu jeden z fanów sforsował płot, podbiegł do sędziego Krzysztofa Zdunka i powiedział, że Jan Paweł II nie żyje. Obie ekipy zeszły do linii bocznej i trwały tam ustalenia, co dalej robić. W końcu zapadła decyzja o przerwaniu rywalizacji sportowej, która zeszła na dalszy plan. Piłkarze zeszli do szatni, ale zanim to nastąpiło, wszyscy rywalizujący zebrali się wspólnie w kółku na środku boiska.

- Środa była dniem audiencji dla pielgrzymów - odbyło się ok. 1020 audiencji.

- Podczas Światowych Dni Młodzieży w Paryżu w Rzymie 1997 r. zgromadzona 1 mln rzesza młodzieży powitała Ojca św. 20 min. owacją.

- Największe zgromadzenie ludzi w historii Polski to – gdy 2,5 mln ludzi przyszło na spotkanie z Janem Pawłem II na Krakowskich Błoniach podczas VIII Pielgrzymki w 2002 r.

Pięcioletni Lolek z ojcem

I Komunia

Wadowice, kościół parafialny pod wezwaniem Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny.

Karol Wojtyła przyjmuje święcenia biskupie, 28 września 1958 roku Kraków, katedra na Wawelu. Konsekratorami byli: arcybiskup Eugeniusz Baziak z Krakowa, biskup Franciszek Jop z Opola oraz biskup Bolesław Kominek z Wrocławia.

Sesja obrad Soboru Watykańskiego II, wewnątrz Bazyliki Św. Piotra.

Obrady Soboru Watykańskiego II. W IV rzędzie zasiadł Kard. Karol Wojtyła.

Wakacje ks. Wojtyły w Złocieniu nad Drawą – 1955.

Karol Wojtyła i prymas Stefan Wyszyński

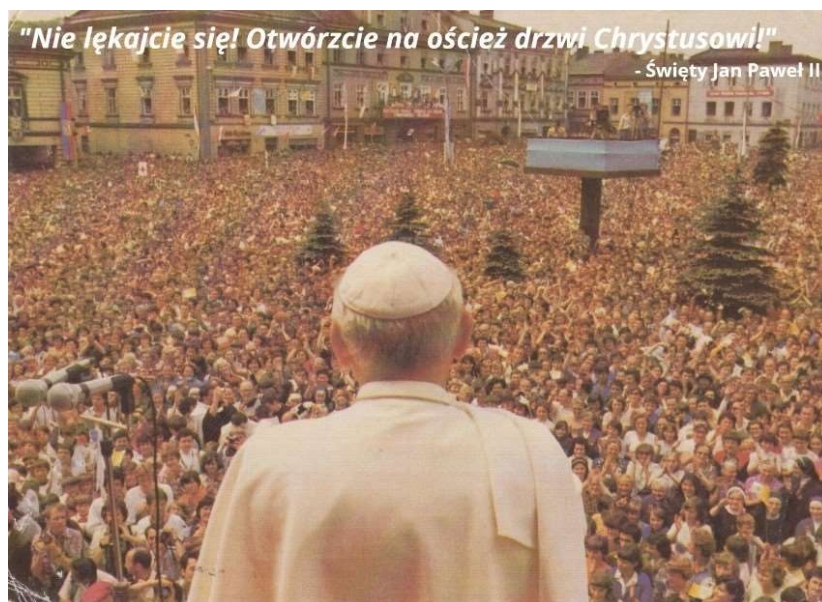
26 czerwca 1967 r. w Bazylice św. Piotra w Rzymie papież Paweł VI wręczył Karolowi Wojtyłe insygnia kardynalskie

Wybór na papieża

W rodzinnych Wadowicach

Pielgrzymki do Polski

